

Mitä kertovat tutkimukset työvoimapolitiittisten toimenpiteiden ja (työllisyys)kokeiluiden tuloksista?

Kari Hämäläinen

Vapaus valita toisin

Työttömyyden kustannukset ja syrjäytymistä
ehkäisevät toimet, 11.4.2017

Tuore esimerkki työllisyyskokeilusta

yle UUTISET

KIRJAUDU

HAE

VALIKKO

[Etusivu](#)

[Tuoreimmat](#)

[Urheilu](#)

[Sää](#)

[Kuntavaalit](#)

[Kotimaa](#)

[Ulkomaat](#)

[Talous](#)

[Politiikka](#)

[Lisää](#)

Työttömille etsitään työpaikkoja tulospalkkioperiaatteella – yksityisistä toimistoista haetaan tehoa työllistymiseen

Äkkilähtö työhön! -kokeilussa osa työnhakijoista ohjataan työvoimatoimiston sijaan yksityisten työnvälitystoimistojen hoteisiin.

 Työnvälitys 4.4.2017 klo 16:19

Työnvälitystä tulospalkkiolla

Uudenmaan TE-toimiston ja kuuden työnvälitystoimiston pilotissa mukana oleva yksityinen yhtiö palkitaan vain, jos tulee tuloksia. Spring Housen toimitusjohtaja Anu Ahokkaan mukaan rahaa tulee, jos asiakas siirtyy ohjauksen avulla opiskelemaan tai töihin.

Hyvällä työllisyyskokeilulla on

- Selkeä tavoite
  - Keiden työllisyyttä yritetään parantaa
  - Miten tähän tavoitteeseen pyritään
  - Mitä voidaan olettaa vaikutusten suuruusluokasta
- Yksiselitteinen mittaustapa
  - Monellako henkilöllä kokeilu kasvattaa työllisten lukumäärää
  - Miten työllisyys määritellään
  - Tarvittaessa muutama lisämuuttuja tarkasteluun
- Reilu vertailuasetelma, jolla oikeasti kyetään vastaamaan asetettuun kysymykseen
  - verrokkiryhmä, joka vastaa koeryhmää kaikilta muilta tavoiltaan paitsi siltä, että he eivät ole kokeilussa
  - Kertoo, mitä kokeiluun osallistuville olisi tapahtunut ilman kokeilua
  - Näin suljetaan pois kaikki muut mahdolliset selitykset väitetylle työllisyyden muutokselle

Työllisyyskokeiluiden satoa Suomessa

- Nuorten vähimmäispalkkojen alennus 1993-1995
  - Mahdollisuus maksaa 60-80% alimmasta taulukkopalkasta ensimmäisen vuoden aikana kaupan alalla
  - Kohdejoukkona alle 25v
- Työnhakukoulutus 1996 ja 1999
  - Viikon kurssi työttömille työnhakijoille
  - Osallistujat valittu halukkaiden työttömien joukosta satunnaistamalla
- Yritysten sosiaalivakuutusmaksujen alentamiskokeilu 2003-2005
  - Sosiaaliturvamaksujen alennus yrityksille, mikä laski yritysten palkkasummaa 3-6 %
  - Kohdejoukkona Lapin ja Kainuun alueiden yritykset
- Ikääntyneiden matalapalkkatuki 2006-2010
  - Suurimmillaan 16% bruttopalkasta (220 euroa/kk)
  - Kohderyhmän alaikäraja 54v ja tuloraja 900-2000 euroa kokoaikaisesta työstä

Mitä sitten on (laaja) työvoimapolitiikka?

- Mahdollisuuksia ja houkuttimia
  - Työnvälityksen palvelut
  - Aktiiviset työvoimapolitiittiset toimenpiteet
  - Työllistymisen rahalliset kannustimet
- Pakottamista ja vastikkeellistamista
  - Etuuden taso, kesto ja/tai saamisehdot
  - Velvollisuus laatia työllistymissuunnitelma, ilmoittautua säännöllisesti, ottaa vastaan tarjottu työ tai aktivointitoimi
  - Määrälliset ja laadulliset velvoitteet työnhauulle
  - Velvoitteiden täyttämisen valvonta
  - Tottelemattomuudesta aiheutuvat sanktiot
  - Sosiaaliturvan ehdollistaminen aktivointitoimelle, kuntoutukselle tai jopa työvelvoitteelle (workfare)

Aktivointipolitiikan vaikutuksia kansainvälisissä tutkimuksissa

- Työvelvoitteen tai pakollisen aktivointijakson työllisyysvaikutukset syntyvät juuri ennen jakson alkamista
- Valvonnan ja ilmoittautumisvelvollisuuksien kiristäminen nopeuttaa työllistymistä
- Sanktiot edistävät työllistymistä? ... mutta kohdentuvat vaikeimmassa asemassa oleviin?
- Ei eroja julkisen ja yksityisen työnvälityksen tehokkuudessa
- Aktiiviset työvoimapoliittiset toimenpiteet lukkiuttavat osallistumisaikana
- Toimenpiteiden itsenäiset vaikutukset osallistujien myöhempään työuraan usein vaimeita

Aktiivisen työvoimapolitiikan (ATP) kv-vaikutuksia meta-analyysissä (221 tutkimusta, joista 25% satunnaistettuja)

1. ATP:n lyhyen aikavälin vaikutukset (LAV) vaatimattomia. Vaikutukset kasvavat pidemmällä aikavälillä (PAV).
2. Työnhaun avustaminen ja sanktiot toimivat LAV:llä.
3. Työvoimakoulutuksella (LMT) ja yksityisen sektorin tukityöllistämällä pieniä vaikutuksia LAV:llä ja vaikutukset kasvavat PAV:llä.
4. ATP:n vaikutukset suurempia naisilla ja pitkäaikaistyöttömillä sekä pienempiä nuorilla ja iäkkäämmillä.
5. Työnhaun avustaminen ja sanktiot tehokkaampia vaikeassa asemassa olevilla.
6. LMT ja yks. sektorin tukityöllistäminen tehokkaampia pitkäaikaistyöttömillä.
7. Julkisen sektorin tukityöllistäminen ei edistä osallistujien työllistymistä millään aikajänteellä.
8. Toimenpiteet tehokkaampia alhaisen kasvun ja korkean työttömyyden oloissa.

Lähde: Card-Kluve-Weber (2015): What Works? A Meta Analysis of Recent ALMP Evaluations, NBER WP 21431

Lopuksi vielä yhteenveto ja yksi väittäjä

- Suomessa toteutettu kovin vähän sellaisia työllisyyskokeiluja, joiden työllisyysvaikutukset kyettäisiin arvioimaan luotettavasti
- ... sama koskee valtaosaa työvoimapolitiikan lakisäätteisistä muutoksista
- ... kuten myös aktiivisen työvoimapolitiikan toimenpiteitä
- Helpoiten ratkaistava ongelma työvoimapolitiikan suunnittelussa liittyy työttömyyden käsitteeseen
  - Nyt aktiivisten toimenpiteiden lisääminen alentaa välittömästi laskennallisella tavalla työttömyyttä
  - Laskennallinen ei tarkoita vaikuttavuutta. Osa työvoimapolitiikan toimenpiteistä voi todellisuudessa vähentää työllisyyttä ja kasvattaa työttömyyttä.
  - Työvoimapolitiikan suunnittelun perustaksi pitäisi ottaa toimenpiteiden todellinen vaikuttavuus ... mikä tietysti vaatisi niiden selvittämisen mahdollistamista

Kiitos